

KADONNEEN NUORISON METSÄSTYS

Julkaistu 2.12.2007 Valtiovarainministeriö on superministeriö hyvässä ja pahassa. Sitä syytetään, kun se nuukailee väärissä paikoissa ja sitä kiitetään kun potti yhteisistä varoista sattuu omalle kohdalle. Ministeriön valtiosihteeri Raimo Sailas on jo vuosikaudet käyttänyt korkeaa virka-asemaansa tavalla, joka ei ole aina miellyttänyt poliitikkoja. Sailas osoittaa suomalaisen yhteiskunnan menosta puutteita ja ylilyönnejä, joihin poliitikkojen olisi pitänyt puuttua ajat sitten. Samalla hän kertoo, mitä piittaamattomuus maksaa kansantaloudelle, siis veronmaksajille. Tämän vuoden syyskuussa Sailas nosti julkisuuteen vanhan huolenaiheensa, syrjäytyneet nuoret. Arvioiden mukaan 16 ‐ 24-vuotiaista suomalaisnuorista yli 90 000 on heikossa tilanteessa. Yli puolet heistä on työttömyystilastoissa, mutta kokonaan kateissa, yhteiskunnan ulottumattomissa on peräti 40 000 nuorta. ”Heitä ei löydy opiskelemasta, ei löydy työpaikoilta, ei löydy asevelvollisten joukosta. Missä nämä nuoret ovat?” Sailas kysyy (YLE-utiset 12.09.07). Satun tietämään ainakin yhden paikan, missä he ovat, he ovat meidän veroasteessamme. Sen tietää tietysti Sailaskin ja hänen esikuntansa ministeriössä. KORKEAN TASON VÄHÄTTELYÄ 'Työministeriö' Tarja Cronberg kiirehti ilmoittamaan, että tällä tavalla syrjäytyneitä nuoria on ”vain” 15 000 (KL, 8.10.07), mikä vahvistaa Sailaksen luvut luotettavimmiksi. On arvioitu, että aikuinen suomalainen aiheuttaa yhteiskunnalle elämänsä aikana noin miljoonan euron kustannukset. Jos kansalainen ei milloinkaan tuota yhteiskunnalle mitään, hän on pelkkä menoerä. Niinpä 40 000 kadotettua nuorta kansalaista rasittaa tulevien vuosikymmenien budjetteja 40 miljardia euroa. Luku on luultavasti paljon suurempi. Juuri tuo joukko työllistää poliisia, oikeuslaitosta ja sosiaaliviranomaisia tästä päivästä aina siihen hetkeen, kun asianomainen päättää päivänsä väkivaltaisesti tai muuten ennenaikaisesti. Jokainen työelämään pelastettu nuori keventää meidän verorasitusta, hän lakkaa olemasta kuluerä ja hänestä tulee tuottava kansalainen. OECD:n tekemän tuoreen selvityksen mukaan suomalaisista 15 ‐ 19-vuotiaista nuorista lähes 90 prosenttia opiskelee joko pää- tai sivutoimisesti. Suomessa 7 ‐ 14-vuotiaat lapset viettävät pakollisilla oppitunneilla vähemmän aikaa kuin muissa OECD-maissa. Siitä huolimatta suomalaislapset saavat huipputuloksia kansainvälisissä vertailuissa. Mutta jossakin on vuoto, jota ei näköjään saada tutkittua. Ongelma on pahempi poikien kuin tyttöjen kohdalla, mutta tytöt kurovat tilastollista kaulaa nopeasti kiinni. Myös niin kutsutuissa paremmissa perheissä on yhä useammin pudokkaita. Yhä useammalle peruskoulun viimeiset luokat tai lukio tuntuvat tympeiltä ja tarkoituksettomilta. Äidinkieli, ruotsin kieli ja matematiikka eivät maistu. Poissaoloihin ei puututa kotona eikä koulussakaan. Jopa ammattikoulu on monelle tuossa iässä liian teoreettinen. Koulun ovi suljetaan toisen tai kolmannen lukuvuoden aikana ja parin korttelin päässä odottaa pubin ovi kutsuvasti raollaan. PÄISSÄÄN OLEVAT AIKAMIESPOJAT Sisäministeriön jokin aika sitten tekemän selvityksen mukaan Suomen sisäisen turvallisuuden uhka ei olekaan itärikollisuus, huumeet tai terrorismi. Suomea uhkaavat sisältäpäin pahimmin syrjäytyneet nuoret miehet, Make, Arska, Timppa ja heidän kaverinsa, jotka viina- ja lääkehöyryissä telovat ja tappavat toisiaan ja joskus sivullisiakin. Yhä useammin tällainen mies käy kurkusta kiinni myös eläkkeellä olevaa isäänsä tai äitiänsä ja vie näiltä eläkerahat. En kuvittelekaan, että mikä voisi aukottomasti ehkäistä Myyrmannin pommimiehen ja Jokelan koulutappajan kaltaiset murhenäytelmät. Ne kuitenkin osaltaan todistavat, että nuorten miesten ahdistus on meidän kaikkien ongelma. Valtiontalouden tarkastusviraston raportin mukaan ehkäisevää työtä kyllä tehdään, mutta ei keskittyneesti. Työpajatoiminta on yksi parhaista, mutta jostain syystä sitäkin uupuu. Nyt on ruvettu pähkäilemään, mitä ongelmia asioihin puuttuminen aiheuttaa. Opetusalan puritaanit varjelevat ammatillisten opintojen yleissivistävää puolta. He sanovat, että myös työpaikalla tapahtuva oppiminen tarvitsee ohjausta. Miten olisi, jos luotettaisiin maalaisjärkeen? Mestari neuvoo, kisälli oppii. Sekä opetus että oppiminen on tehtävä houkuttelevaksi. Eikö ole hyvä, että yrittäjä saa halpaa työvoimaa ja nuori työtä? Yleissivistystä voi hankkia myöhemminkin. Saksassa oppipoikajärjestelmä toimii. Mestari saa töihin melkein ilmaisen kisällin, joka puolestaan saa itselleen ammatin ilman teoriaopiskeluja. Minimipalkkoja vahtiva ammattiyhdistysliike ei ole asiasta kovin innostunut, mutta sielläkin asenteet ovat lientymässä. Hunningolle mennyt nuori ei koskaan liity myöskään ammattiliittoon. Alan ammattilaiset korostavat, että myös kasvamiselle on annettava aikaa. ”Nuoruudellekin pitäisi jättää tilaa. Nuoruuteen liittyy oman paikkansa etsiminen”, muistuttaa kulttuuriasianneuvos Kimmo Aaltonen opetusministeriön koulutusyksiköstä (TS 30.09.07). PELASTAKAA POIKALAPSET Poikalasten pelastaminen koituu nimenomaan naissukukunnan onneksi. Samalla kun naisasiaväki valittaa, että maailma edelleen on miesten hallitsema, moititaan nykyajan nuoria miehiä itsetunnoltaan heikoiksi. Uraa tekevät sinkut ja parempaa miestä itselleen hakevat nuoret riivinraudat eivät löydä vapailta markkinoilta kuranttia tavaraa. ”Ravintoloissa pyörii vain hönttejä ja hinttejä”, muuan daami valitti taannoin seurassa kuuluvalla äänellä. Kasvatustiede, joka on epäeksaktein kaikista tieteistä, on näköjään ottanut niskalenskin biologiasta, ja on oikea tiede. Kun lääkärit yrittävät piipittää, että poikien ja tyttöjen välillä on eroja, feministi parkaisee: ”Tasa-arvoa ei tuoda horjuttaa millään perusteella, ei minkäänlaisin verukkein.” Poikien murrosikä on erilainen ja tulee eri aikaan kuin tytöille. Samaan aikaan tulee henkinen taantuma, koulu ei kiinnosta, kaverit kylläkin, ja tytöt. Tästä on johtunut, että lukiot ja yliopistot ovat tyttöistyneet kovaa vauhtia. Kun opiskelu lukiossakin on ”akateemisen vapaata”, pojat putoavat rattailta. Ketään ei jätetä luokalle ja kaksi kolmasosaa ikäluokasta puristetaan akateemisen putken läpi. Seurauksena on akateemisten oppiarvojen inflaatio ja akateeminen työttömyys. Naapurin rouva teetti remonttia ja kauhisteli, kun laattamies ajoi Jaguarilla. Laskun saatuaan paheksui vielä enemmän. ”Jess!” sanoin minä. Kysyntä ja tarjonta opettavat vähitellen hinnoittelemaan käden taidot oikein. Ehkä se ohjaa kohta nuoriakin järkeviin ammatteihin.